
2ο Προσομοιωτικό Διαγώνισμα Γ' Λυκείου Κατεύθυνσης

Επιστημονική Επιμέλεια θεμάτων:
Καραγιάννης Ιωάννης, Σχολικός Σύμβουλος Ν. Δωδεκανήσου
Συντακτική ομάδα θεμάτων: Μαλλιάκας Κώστας, Μαρτάκης Μάρτης
Καθηγητές 1^{ου} ΓΕ.Λ. Ρόδου

Επιμέλεια λύσεων: Χατζόπουλος Μάκης

Α Έκδοση: Ρόδος – Αθήνα 30/4/2013

Θέμα Α

A1. Θεωρία σχ. βιβλίο σελ. 334 - 335

A2. Θεωρία σχ. βιβλίο σελ. 280

A3. Θεωρία σχ. βιβλίο σελ. 154 (9η πρώτη παράγραφος της αντίστοιχης σελίδας)

A4.

α) Σ

β) Σ

γ) Λ

(δεν ισχύει το αντίστροφο του Θ. Fermat, πχ. η $f(x) = x^3$ δίνει $f'(0) = 0$ παρόλα αυτά το σημείο $x_0 = 0$

όπως είναι γνωστό από γραφική παράσταση δεν είναι ακρότατο της f)

δ) Σ

ε) Λ

(πχ. $\int_{-1}^2 2x \, dx = [x^2]_{-1}^2 = 2^2 - (-1)^2 = 3 > 0$ παρόλα αυτά η $f(x) = 2x$ δεν είναι θετική για κάθε $x \in [-1, 2]$)

Θέμα Β

B1) Θετούμε: $h(x) = f(x) - g(x)$, $x \in [0, 2]$

- η h είναι συνεχής $[0, 2]$ ως διαφορά συνεχών συναρτήσεων
- $h(0) = f(0) - g(0) = e - (25 + 1) < 0$
- $h(2) = f(2) - g(2) = (2 + e) \ln(2 + e) - \left(5^2 + \frac{1}{9}\right) = (2 + e) \ln(2 + e) - \frac{10}{9}$

Θα δείξουμε ότι: $h(2) > 0$

$$h(2) > 0 \Leftrightarrow (2 + e) \ln(2 + e) - \frac{10}{9} > 0 \Leftrightarrow (2 + e) \ln(2 + e) > \frac{10}{9} \Leftrightarrow (2 + e)^{(2+e)} > e^{\frac{10}{9}}$$

που ισχύει αφού $2 + e > \frac{10}{9} > 1$ και $2 + e > e > 1$

άρα $h(0) \cdot h(2) < 0$, από το Θεώρημα Bolzano παίρνουμε ότι η εξίσωση $h(x) = 0$ έχει μία τουλάχιστον ρίζα στο $(0, 2)$.

Θα δείξουμε ότι είναι μοναδική

Για κάθε $x \in (0, 2)$ έχουμε,

$$h'(x) = f'(x) - g'(x) = \ln(x+e) + 1 - (-5^{2-x} \ln 5 - 3^{-x} \ln 3)$$

$$= \underbrace{\ln(x+e) + 1}_+ + \underbrace{5^{2-x} \ln 5 + 3^{-x} \ln 3}_+ > 0$$

$$\text{γιατί } 0 < x < 2 \Leftrightarrow e < x+e < 2+e \Leftrightarrow \ln e < \ln(x+e) < \ln(2+e) \Leftrightarrow 1 < \ln(x+e)$$

οπότε η h είναι γνησίως αύξουσα στο $[0, 2]$, άρα η λύση της εξίσωσης $h(x) = 0$ είναι μοναδική στο $(0, 2)$.

Σημείωση: Η εξίσωση $f(x) = g(x)$ έχει μοναδική λύση στο $D_f \cap D_g = (-e, +\infty)$.

B2) Για κάθε $x \in (-e, +\infty)$ έχουμε,

$$f'(x) = \ln(x+e) + 1 \text{ και } f''(x) = \frac{1}{x+e} > 0$$

άρα η f είναι κυρτή στο $(-e, +\infty)$.

Για κάθε $x \in \mathbb{R}$ έχουμε,

$$g'(x) = -5^{2-x} \ln 5 - 3^{-x} \ln 3 \text{ και } g''(x) = 5^{2-x} \cdot \ln^2 5 + 3^{-x} \cdot \ln^2 3 > 0$$

άρα η g είναι κυρτή στο \mathbb{R} .

B3) Θα δείξουμε ότι: $g(2013) < \frac{g(2012) + g(2014)}{2}$

Έχουμε διαδοχικά,

$$g(2013) < \frac{g(2012) + g(2014)}{2} \Leftrightarrow 2 \cdot g(2013) < g(2012) + g(2014)$$

$$\Leftrightarrow g(2013) - g(2012) < g(2014) - g(2013)$$

$$\Leftrightarrow \frac{g(2013) - g(2012)}{2013 - 2012} < \frac{g(2014) - g(2013)}{2014 - 2013}$$

(ικανοποιείται το **Θεώρημα Μέσης Τιμής** για την g στα διαστήματα $[2012, 2013]$, $[2013, 2014]$, άρα υπάρχουν $\xi_1 \in (2012, 2013)$, $\xi_2 \in (2013, 2014)$ τέτοια ώστε)

$$\Leftrightarrow g'(\xi_1) < g'(\xi_2)$$

$$\stackrel{g' \text{ : } <}{\Leftrightarrow} \xi_1 < \xi_2 \text{ που ισχύει}$$

B4) Εύρεση πεδίο ορισμού της fog

$$D_{fog} = \left\{ x \in \mathbb{R} / 5^{2-x} + \left(\frac{1}{3}\right)^x \in (-e, +\infty) \right\} = \mathbb{R}, \text{ αφού } 5^{2-x} + \left(\frac{1}{3}\right)^x > 0 > -e$$

Για κάθε $x \in \mathbb{R}$ έχουμε,

$$(fog)(x) = f(g(x)) = (g(x) + e) \ln(g(x) + e)$$

- Η $g(x) + e$ είναι θετική και η g είναι γνησίως φθίνουσα στο \mathbb{R} , αφού $g'(x) = -5^{2-x} \ln 5 - 3^{-x} \ln 3 < 0$, άρα, $x_1 < x_2 \Rightarrow g(x_1) > g(x_2) \Rightarrow g(x_1) + e > g(x_2) + e$ (1)

- Η $\ln(g(x) + e)$ είναι θετική και γνησίως φθίνουσα στο \mathbb{R} , αφού

$$x_1 < x_2 \Rightarrow g(x_1) > g(x_2) \Rightarrow g(x_1) + e > g(x_2) + e \Rightarrow \ln(g(x_1) + e) > \ln(g(x_2) + e) \quad (2)$$

Άρα με πολ/σμό κατά μέλη των σχέσεων (1) και (2) παίρνουμε:

$$(g(x_1) + e) \ln(g(x_1) + e) > (g(x_2) + e) \ln(g(x_2) + e) \Rightarrow (fog)(x_1) > (fog)(x_2)$$

δηλαδή η fog είναι γνησίως φθίνουσα στο \mathbb{R} άρα και ένα προς ένα.

B' τρόπος: Έχουμε,

$$(fog)'(x) = (f(g(x)))' = f'(g(x)) \cdot g'(x) = \underbrace{(\ln(g(x) + e) + 1)}_{+} \cdot \underbrace{g'(x)}_{-} < 0$$

για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

Εύρεση συνόλου τιμών της fog

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} (fog)(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} f(g(x))$$

$$= \left(\begin{array}{l} \text{θέτουμε } u = g(x) \\ u_0 = \lim_{x \rightarrow -\infty} g(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} (5^{2-x} + 3^{-x}) = +\infty \end{array} \right) = \lim_{u \rightarrow +\infty} f(u) = \lim_{u \rightarrow +\infty} (u + e) \ln(u + e) = +\infty$$

Επίσης,

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} (fog)(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} f(g(x))$$

$$= \left(\begin{array}{l} \text{θέτουμε } u = g(x) \\ u_0 = \lim_{x \rightarrow +\infty} g(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} (5^{2-x} + 3^{-x}) = 0 \end{array} \right) = \lim_{u \rightarrow 0} f(u) = \lim_{u \rightarrow 0} (u + e) \ln(u + e) = e$$

όμως η fog είναι συνεχής και γνησίως φθίνουσα στο \mathbb{R} , άρα το σύνολο τιμών της είναι,

$$(f \circ g)(\mathbb{R}) = (e, +\infty)$$

Β' τρόπος: Θα μπορούσαμε να είχαμε βρεις εξ' αρχής την συνάρτηση

$$(f \circ g)(x) = (5^{2-x} + 3^{-x} + e) \ln(5^{2-x} + 3^{-x} + e)$$

και να την μελετήσουμε ως προς την μονοτονία και το σύνολο τιμών της...

ΘΕΜΑ Γ

Γ1) Παρατηρούμε ότι,

$$\begin{aligned} & (\lambda^3 - \mu\lambda^5 + \mu i)^2 + [(\lambda i)^3 + \mu(\lambda i)^5 + \mu]^2 = (\lambda^3 - \mu\lambda^5 + \mu i)^2 + (-\lambda^3 i + \mu\lambda^5 i + \mu)^2 \\ & = (\lambda^3 - \mu\lambda^5 + \mu i)^2 + (-\lambda^3 i + \mu\lambda^5 i - \mu \cdot i^2)^2 \\ & = (\lambda^3 - \mu\lambda^5 + \mu i)^2 + (-i)^2 \cdot (\lambda^3 - \mu\lambda^5 + \mu i)^2 \\ & = (\lambda^3 - \mu\lambda^5 + \mu i)^2 - (\lambda^3 - \mu\lambda^5 + \mu i)^2 = 0 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{άρα } |z|^{|w|} - |w|^{|z|} = 0 & \Leftrightarrow |z|^{|w|} = |w|^{|z|} \Leftrightarrow (|w|^3)^{|w|} = |w|^{|w|^3} \Leftrightarrow |w|^{3|w|} = |w|^{|w|^3} \Leftrightarrow 3|w| = |w|^3 \\ & \Leftrightarrow |w|(3 - |w|^2) = 0 \Leftrightarrow \{|w| = 0 \text{ ή } |w| = \sqrt{3}\} \end{aligned}$$

Αν $|w| = 0$ τότε $|z| = |w|^3 = 0$ άτοπο, αφού $|z| \neq |w|$. Οπότε $|w| = \sqrt{3}$, οι εικόνες του μιγαδικού w κινούνται στο μιγαδικό επίπεδο σε κύκλο C_1 με κέντρο $O(0, 0)$ και ακτίνα $\mathcal{Q} = \sqrt{3}$.

Επίσης, $|z| = |w|^3 \Rightarrow |z| = \sqrt{3}^3 \Rightarrow |z| = \sqrt{3} \cdot \sqrt{3} \cdot \sqrt{3} \Rightarrow |z| = 3\sqrt{3}$ οι εικόνες του μιγαδικού z κινούνται στο μιγαδικό επίπεδο σε ομόκεντρο κύκλο με τον C_1 , στον C_2 και ακτίνα $\mathcal{Q} = 3\sqrt{3}$.

Γ2) Έχουμε,

$$\begin{aligned} K &= \left(1 + \frac{|z| + |w|i}{|w| - |z|i}\right)^{2v} = \left(1 + \frac{3\sqrt{3} + \sqrt{3}i}{\sqrt{3} - 3\sqrt{3}i}\right)^{2v} = \left(1 + \frac{3+i}{1-3i}\right)^{2v} \\ &= \left(1 + \frac{(3+i)(1+3i)}{1+9}\right)^{2v} = \left(1 + \frac{10i}{10}\right)^{2v} = (1+i)^{2v} = [(1+i)^2]^v = 2^v \cdot i^v \end{aligned}$$

Διαιρούμε τον φυσικό αριθμό v με το 4, τότε ανάλογα με το υπόλοιπο της διαίρεσης έχουμε τα εξής

$$\text{αποτελέσματα: } K = \begin{cases} 2^v & , v = 0 \\ 2^v \cdot i & , v = 1 \\ -2^v & , v = 2 \\ -2^v \cdot i & , v = 3 \end{cases}$$

Γ3) Έχουμε, $|u| = |u - 2\sqrt{3}|$, αναζητούμε το $|u|_{\min}$. Ο γεωμετρικός τόπος των εικόνων του u στο μιγαδικό επίπεδο είναι η μεσοκάθετος του $O\Delta$, όπου $O(0,0)$, $\Delta(2\sqrt{3},0)$, η εξίσωση $x = \sqrt{3}$.

Το σημείο της ευθείας $x = \sqrt{3}$ που απέχει ελάχιστη απόσταση από την αρχή των αξόνων είναι το σημείο $A(\sqrt{3},0)$ (από το σημείο O φέρνουμε ευθεία κάθετη στην κατακόρυφη ευθεία $x = \sqrt{3}$) που ανήκει στον κύκλο $C_1 : x^2 + y^2 = \sqrt{3}^2$.

Γ4) Έστω $B(w_1)$ η εικόνα που ανήκει στον κύκλο C_1 , τότε η εικόνα του μιγαδικού $-w_1$ είναι συμμετρική ως προς το κέντρο του κύκλου $O(0,0)$, άρα το $\Gamma(-w_1)$ είναι το αντιδιαμετρικό σημείο του $B(w_1)$.

Επομένως το τρίγωνο $AB\Gamma$ είναι ορθογώνιο, αφού η γωνία A είναι εγγραμμένη γωνία που βαίνει στο ημικύκλιο.

ΘΕΜΑ Δ

Δ1) Έχουμε $h(x) = 2x + \sigma\upsilon\nu x$, $x \in \mathbb{R}$, άρα $h'(x) = 2 - \eta\mu x > 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ και

$$\text{άρα } h''(x) = -\sigma\upsilon\nu x < 0 \text{ για κάθε } x \in \left(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right)$$

$$\Rightarrow \int_0^{f(x)} h'(t) dt = h(e^x) - h(0)$$

$$\Rightarrow h(f(x)) - h(0) = h(e^x) - h(0)$$

$$\Rightarrow h(f(x)) = h(e^x)$$

$$\stackrel{h:1-1}{\Rightarrow} f(x) = e^x, x \in \mathbb{R}$$

Εύρεση τύπου της συνάρτησης g

Για κάθε $x \in [0,1]$ έχουμε,

$$e^2 + 2 \int_0^1 g^2(x) dx = 1 + 4 \cdot \int_0^1 e^x \cdot g(x) dx \Rightarrow$$

$$\Rightarrow 2 \cdot \int_0^1 (g^2(x) - 2e^x g(x)) dx + \underbrace{e^2 - 1}_{= 2 \int_0^1 e^{2x} dx} = 0$$

$$2 \cdot \int_0^1 (g^2(x) - 2e^x g(x)) dx + 2 \int_0^1 e^{2x} dx = 0$$

$$\Rightarrow \int_0^1 (g^2(x) - 2e^x g(x) + e^{2x}) dx = 0$$

$$\Rightarrow \int_0^1 (g(x) - e^x)^2 dx = 0$$

$$\Rightarrow g(x) - e^x = 0 \Rightarrow g(x) = e^x \text{ για κάθε } x \in [0,1]$$

Οπότε $g(x) = \begin{cases} x+1 & , x < 0 \\ e^x & , x \geq 0 \end{cases}$ άρα $f(x) = g(x)$, για κάθε $x \in [0, +\infty)$.

Δ3) Θετούμε. $k(x) = f(x) - h(x) = e^x - 2x - \sin x$, $x \in [2,3]$

Παρατηρούμε ότι $k(0) = 0$ (οι γραφικές παραστάσεις των συναρτήσεων f, h τέμνονται στο $(0, 1)$), θα δείξουμε ότι η ρίζα είναι μοναδική στο $[2, 3]$.

Έχουμε, $k'(x) = e^x - 2 + \eta\mu x$, όμως το διάστημα $[2, 3] \subseteq \left[\frac{\pi}{2}, \pi \right]$ άρα $\eta\mu x > 0$ για κάθε $x \in \left[\frac{\pi}{2}, \pi \right]$

όμως $x > 2 \Rightarrow e^x > e^2 > 2 \Rightarrow e^x - 2 > 0$ επομένως. $k'(x) = e^x - 2 + \eta\mu x > 0$ για κάθε $x \in \left[\frac{\pi}{2}, \pi \right]$

Επίσης, $k(2) = e^2 - 4 - \sin 2 > 0$, αφού $2 \in \left(\frac{\pi}{2}, \pi \right)$ και $e > 2 \Rightarrow e^2 > 4 \Rightarrow e^2 - 4 > 0$, άρα

$2 < x \Rightarrow k(2) < k(x) \Rightarrow 0 < k(x)$, για κάθε $x \in \left[\frac{\pi}{2}, \pi \right]$

Επομένως,

$$E(\Omega) = \int_2^3 |k(x)| dx = \int_2^3 k(x) dx = \int_2^3 (f(x) - h(x)) dx = [e^x - x^2 - \eta\mu x]_2^3 = e^3 - e^2 - 5 - \eta\mu 3 + \eta\mu 2$$

Δ4) Θετόουμε $p(x) = \frac{h(x)}{x} = 2 + \frac{\sigma\upsilon\nu x}{x}$, $x \in \left[\frac{\pi}{3}, \frac{\pi}{2}\right]$, για κάθε $\left(\frac{\pi}{3}, \frac{\pi}{2}\right)$ έχουμε,

$$p'(x) = \frac{-x \cdot \eta\mu x - \sigma\upsilon\nu x}{x^2} = \frac{-(x \cdot \eta\mu x + \sigma\upsilon\nu x)}{x^2} < 0$$

άρα η p είναι γνησίως φθίνουσα στο $\left[\frac{\pi}{3}, \frac{\pi}{2}\right]$.

Επίσης,

$$-\frac{\pi}{3} \leq x \leq \frac{\pi}{2} \Rightarrow p\left(\frac{\pi}{2}\right) \leq p(x) \leq p\left(-\frac{\pi}{3}\right)$$

$$\Rightarrow 2 + 0 \leq p(x) \leq 2 + \frac{3}{2\pi}$$

$$\Rightarrow 2 \leq \frac{h(x)}{x} \leq 2 + \frac{3}{2\pi}$$

$$\Rightarrow \int_{\frac{\pi}{3}}^{\frac{\pi}{2}} 2 dx \leq \int_{\frac{\pi}{3}}^{\frac{\pi}{2}} \frac{h(x)}{x} dx \leq \int_{\frac{\pi}{3}}^{\frac{\pi}{2}} \left(2 + \frac{3}{2\pi}\right) dx$$

$$\Rightarrow 2\left(\frac{\pi}{2} - \frac{\pi}{3}\right) \leq \int_{\frac{\pi}{3}}^{\frac{\pi}{2}} \frac{h(x)}{x} dx \leq \left(2 + \frac{3}{2\pi}\right) \cdot \left(\frac{\pi}{2} - \frac{\pi}{3}\right)$$

$$\Rightarrow 1 < \frac{\pi}{3} \leq \int_{\frac{\pi}{3}}^{\frac{\pi}{2}} \frac{h(x)}{x} dx \leq \frac{4\pi + 3}{12} < 2$$